

ADANA ÇUKUROVA İLÇE BELEDİYESİ

HİZMET BİNASI VE KÜLTÜR MERKEZİ

23 Kasım 2011'de sonuçlanan

Adana Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimari Proje Yarışması

birincilik ödülü sahibi proje ekibi Mimari Tasarım Fikirleri (MTF proje)

projenin tasarım ve uygulama projelerini

2012 Mart ayında tamamladı

2012 Temmuz ayında başlanan inşaat, 2013 Eylül ayında tamamlandı

Serbest Mimar, yarışma ve uygulama sürecinde yaşanan olumlu/olumsuz yönleri ortaya dökmek ve yarışmanın ürünü olan Adana Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi'ni hem mimarının hem işverenin (idare) hem de kullanıcısının gözüyle daha iyi tanımlayabilmek adına bir çalışma yaptı. Çalışmada, projenin müellifi mimara ve işveren olan idareye yönelik sorular soruldu, binada çalışan 4 kişiye de bir anket çalışması yapıldı.

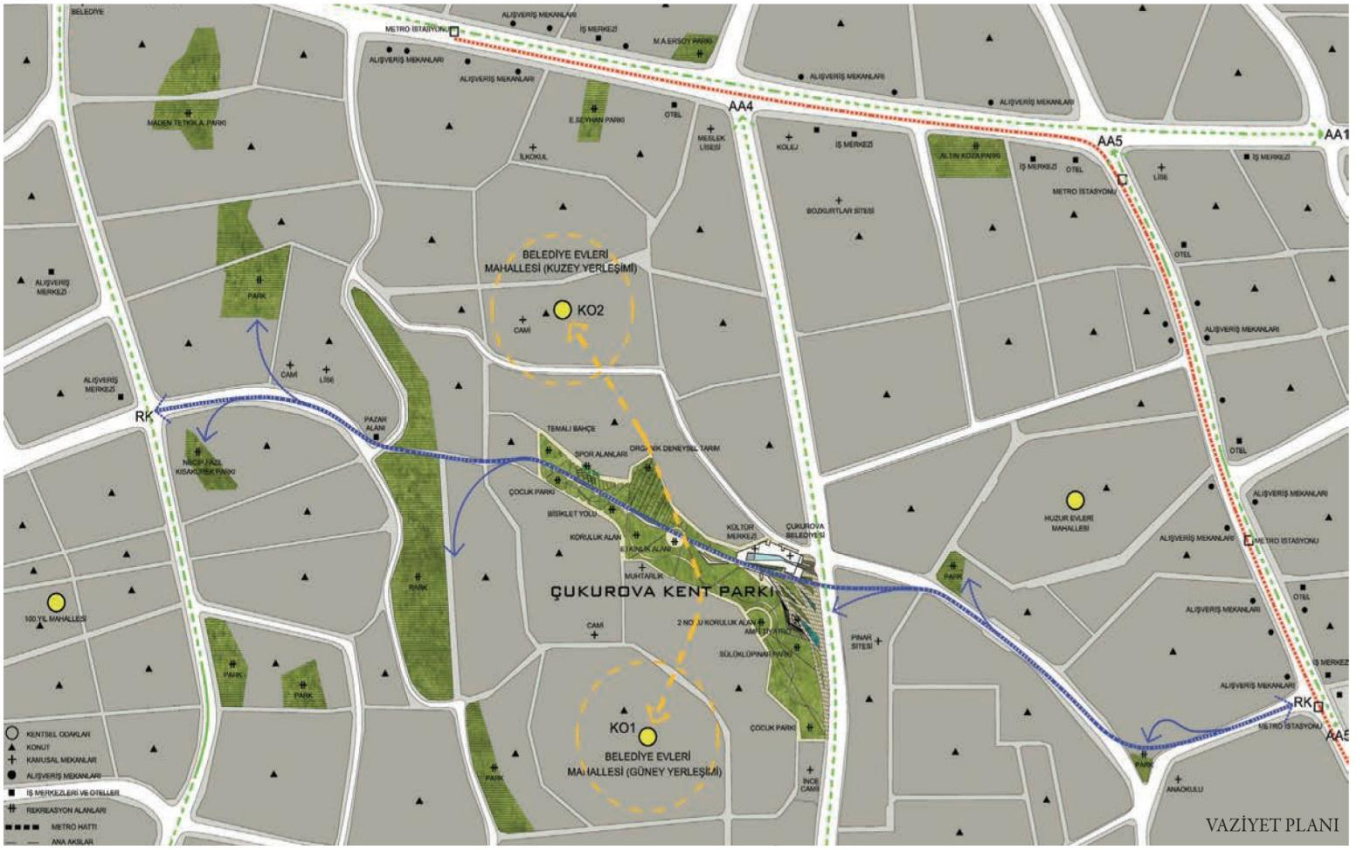
Mimara,

Genel olarak yapıyı anlatabilir misiniz?

Yarışma arazisi Adana'nın yeni gelişim bölgesi olan Belediye Evleri Mahallesi'nin kuzey - güney odakları arasında "Sülüklü Pınar Mevkii" denilen yeşil bir alanın kıyısında kalır. Yarışma arazisinin konumundan hareketle kentsel ölçekte bir tasarım yaklaşımı benimsenerek bu alan "Çukurova Kent Parkı" olarak ele alınmıştır. Proje, yeşil alan ile bina ilişkisi kurabilen ve mekânsal oluşumları yeşil bir çatı ile örterek çevreye olan etkiyi en aza indirme çabasıyla oluşur. Topoğrafya ile uyumlu, az katlı bir yapı tasarlayarak katılımcı ve özgün bir dil yaratma denemesidir.

Belediye Hizmet Binası'nın geleneksel kamusal yapıların anıtsal duruşundan uzak, kurulu sistemden çok kullanıcısına öncelik ve hareket alanı sağlayan bir kurgusu vardır. Binaya yaya girişleri çevre zeminin bir devamı niteliğinde herhangi bir kot farkı yaratmadan “düzayak” tasarlanmıştır. Böylece engelli kullanımına da elverişli bir yaya ulaşım çözümü sunulmuştur. Bina programı bodrum kat ile birlikte 4 katlı Belediye Hizmet Binası, 450 kişi kapasitesinde Kültür Merkezi, Nikah Salonu, Kent Kitaplığı, Kent Bilgi Merkezi ve atölyelerden oluşur.

Proje kapsamında kullanıcının yaşantısına ve konforuna önem veren bir iç planlama öngörülmüştür. İnsanın mekân içindeki konforu, çevresi ile ilişkisi ve çalışma verimi ile sürdürülebilir bir yaşantıyı sağlama düşüncesi taşınmıştır. İç hacimde yaratılan “avlu” kullanıcıya az katlı yapıyı kısa zamanda algılama şansı tanır. Yapının avlu kurgusu ve sirkülasyon sistemi yapı kullanımını kolaylaştırır ve işlevsellik katar. Farklı açılar yaratılarak oluşturulan koridorlar kullanıcıya yeni deneyimler sunar.

Yapının güney cephesinde kullanılan Metal mesh malzeme cephede gölgelenme etkisi yaratır. Atrium üzerinde yaratılan cam yarıktan doğal ışık endirekt olarak iç mekâna alınır. Yarık üzerinde açılabilir doğramalar sayesinde yapıda doğal havalandırma imkânı yaratılır. Adana ikliminde teras çatının yeşil çatı olarak tasarlanması yapıyı ciddi anlamda bir ısı yükünden korur. Proje yapıda enerji ihtiyacının azaltılması ve çevreye uyumu ile ekolojik girdiler barındırır.

Yarışmada başarıyı getiren kararlar neydi, bu kararlar jüri ölçütleri ile çıkıyor mu? Çakışmayan jüri ölçütleri nelerdir?

Yarışma sonrası yayınlanan jüri raporundan alıntı ile projenin jüri açısından değerlendirmesi; “Proje çevre yerleşimleri ve kent parkı ile ilişkisi, özellikle kuzeybatı ve güneydoğu aksında önerilen, kent parkının kat eden yaya aksı ve buna bağlı olarak hizmet binasının konumlandırılması, çevresel bağlam ve özellikle peyzaj ilişkileri açısından başarılı olarak sayılmıştır.

Bina konfigürasyonunda parçalı ve dengeli yaya dağılımları, bina eteklerinin peyzaj ile bütünleşmesi, yaya sirkülasyonun park içinden ya da kentten hemen tüm alt düzeylerde kat erişimleri de olumlu düzeyde sıralanabilecek noktalar.

Bu proje, parkın bu köşesinde peyzaj ile bütünleşmesi, dinamik çizgileri, bu çizgilerin özellikle iç mekân açısından konfigürasyon ile izdüşümünde başarılılığı açısından birinciliğe layık görülmüştür.”

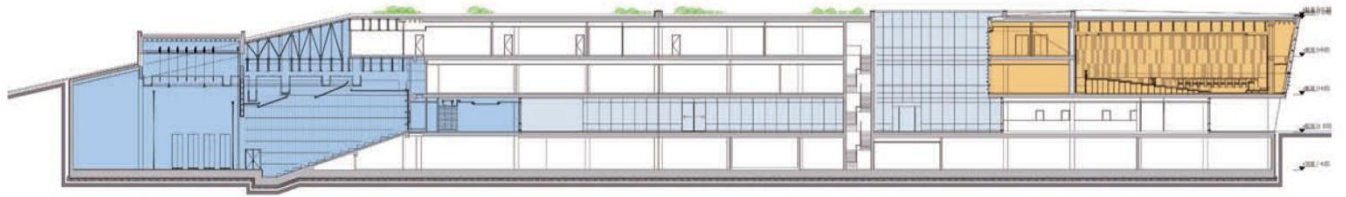
Jüri tarafından ikon olma potansiyeline sahip bulunan projenizde kütle kararları bu nedenle mi alındı?

Yarışma şartnamesinde Jüri tarafından belirtilen “Yarışmanın Amacı” şöyledir; “Adana Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi'nin inşa edileceği alan Adana'nın gelişen ve son yıllar içerisinde oluşmuş akslarından biri üzerinde bulunmaktadır. Yarışma için ayrılan alan Belediye Hizmet Alanı olup, bünyesinde zengin bir yeşil örtü ve ağaç türlerini kapsamaktadır. Yarışmacıların bu alanı sadece Belediye Hizmet Binası ve Kültür Merkezi olarak değil, aynı zamanda kentlinin rekreatif ihtiyaçlarını da giderebilecekleri önemli bir “kamusal alan” olarak ele almaları beklenmektedir. Burada yeşil doku, rekreatif alanlar, belediye hizmet birimleri ve kültür işlevleri iç içe, birbirlerini destekleyecek biçimde öngörülmelidir. Bu almanış görüntünün proje alanını zenginleştireceği varsayılmaktadır. Bu anlamda hedeflenen sadece Belediye Hizmet Binası ve Kültür Merkezi değil, kente ve kentliye çok boyutlu kullanım olanakları sağlayacak, yakın çevresinin kullanım değerini arttıracak bir kentsel alanın, yapısal programını içeren bir “kent parkı”nın elde edilmesidir. Özetle yapının yalnızca bir hizmet yapısı olmakla kalmayıp katılımcı bir ortam ve kent halkının buluşma noktası olması hedeflenmektedir.”

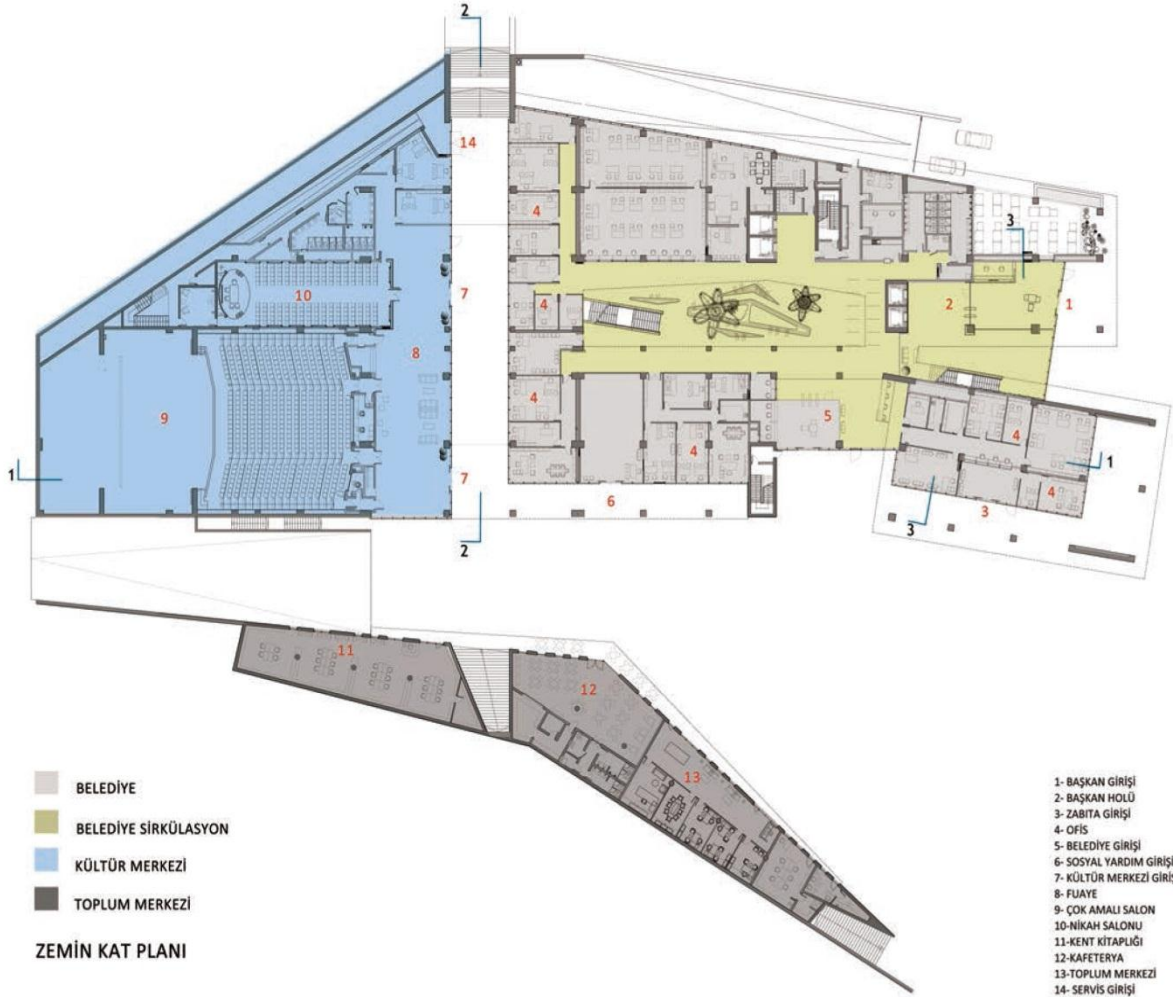
Yarışma şartnamesinde Belediye Başkanı tarafından belirtilen “Başkanın Mesajı” şöyledir;

“Kent dokusunu zenginleştirecek, mekân-birey ilişkisinde sıcak ve sami-

1-1 KESİTİ KÜLTÜR MERKEZİ MECLİS SALONU

ZEMİN KAT PLANI

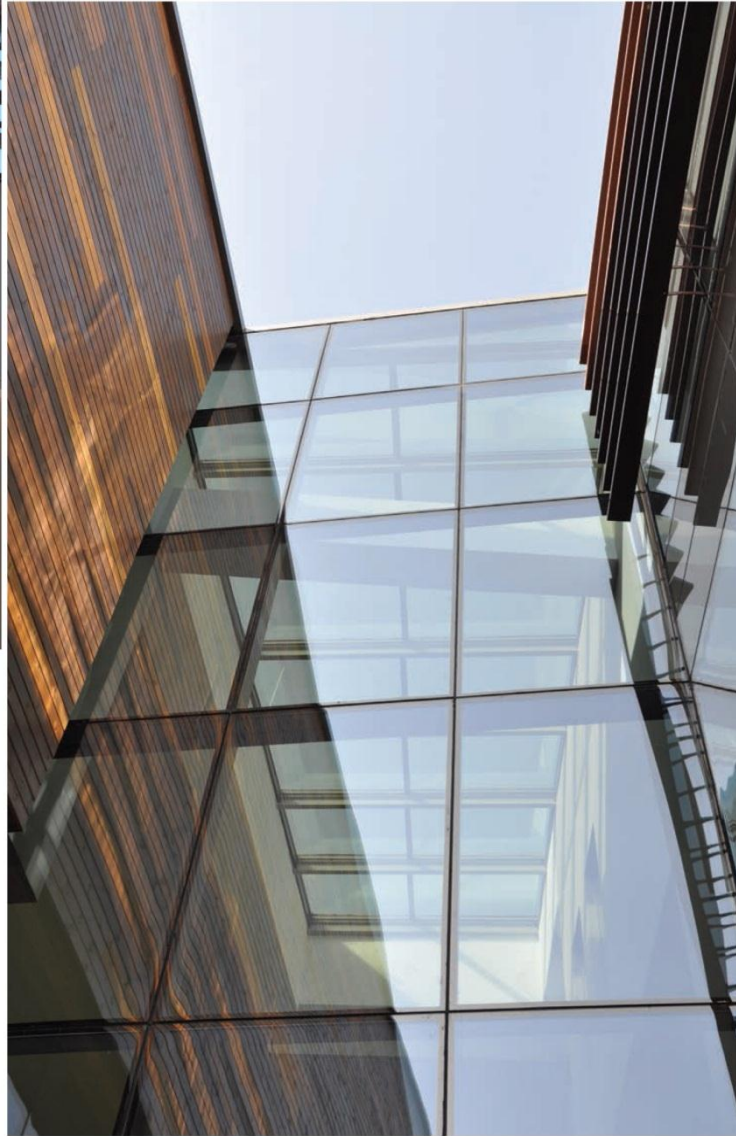
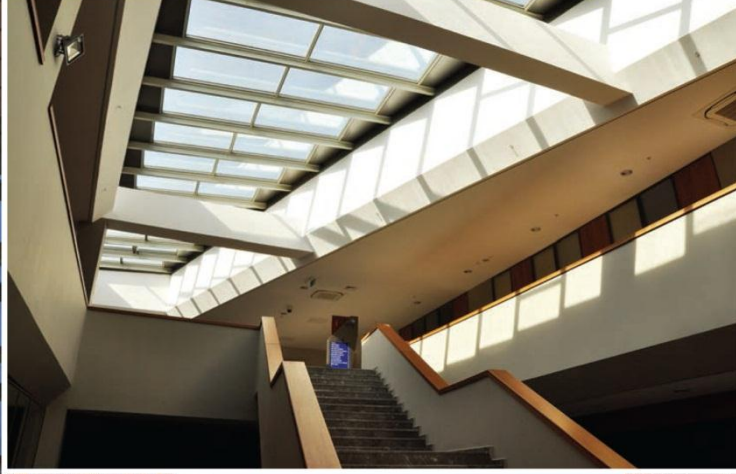

1. KAT PLANI

**Çukurova İlçe Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi,
Çukurova / Adana**

Tasarım Ekibi: Derya Ekim Öztepe, Ozan Öztepe,
Deniz Ekim Çubukçu, Zsofia Török
Yardımcı Mimarlar: Umut Sert
Mimarlık Ofisi: Mimari Tasarım Fikirleri (MTF proje)
İşveren: Çukurova İlçe Belediyesi
Proje Tarihi: Kasım 2011 - Mart 2012
Yapım Tarihi: Temmuz 2012 - Eylül 2013
Toplam İnşaat Alanı: 17100m²
Statik Projesi: Ata Şehir Proje
Elektrik Projesi: Atabar
Mekanik Projesi: Tempo
Akustik Projesi: Deda Sahne
İç Mekan Tasarımı: MTF Proje
Peyzaj Projesi: Çukurova Belediyesi
Proje Yöneticisi: Kopmaz İnşaat
Fotoğrafları Çeken ve Tarihi: Ozan Öztepe-2013 Kasım,
Uğur Ceylan-2013 Aralık

mi bir atmosferin hakim olacağı, çağdaş-modern ve şeffaf çizgilerle donanmış bir yapıyı kurgulamak isteyen ülke genelindeki mimarları proje yarışmasına davet ediyor, başarılar diliyor ve saygılar sunuyorum.”

Şartnamede belirtilen Jüri ve Başkan ifadelerinden bir ikon beklentisi algılamadık. Projemizde insan-doğa ilişkisi ve kentsel doku-yapı ilişkisi ana fikir olmakla birlikte yapıyı kentsel peyzajın bir uzantısı olarak az katlı ve insan ölçeğinde ele aldık. Bir ikon yaratma çabasından ziyade Belediye binasının “hizmet” odaklı bir işlevi olduğunu düşündük. Aynı zamanda ilçe halkını mutlu hissettirecek, anıtsallıktan ziyade insana yakın ve sıcak bir yapı hayal ettik. Belediye binasının halkı “temsilîyet”i konusunda ise meclis salonunu yapının kentsel vistasında ve algısal alanında ön planda konumlandırarak kütleli ifadesine özel bir alan açtık.

Yarışma projesi ile uygulama projesi arasında farklılıklar oluştu mu? Oluştur ise buna sebep idare mi yoksa müellif kaygıları mı?

Yarışma projesi “şartname”den yola çıkılan arka planında da soru işaretleri barındıran gizli bir ilişkidir. Müşteri ve mimar arasında bir mesafe barındırır. Bu yüzden bir yarışma projesinin uygulama safhasında öngörülen değişiklikler projenin gerçekçiliği ve gelişimi odaklı doğal bir süreçtir.

İdare’nin çalışma prensibinden ötürü iç mekanda önermiş olduğumuz “açık ofis” kurgusu, uygulama aşamasında ofis bölümlendirmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir.

Ancak yarışma projesine temel olan fakat uygulamaya geçilmeyen fikrimiz “Kent Parkı” yaklaşımımızdır. İdare inisiyatifinde farklı bir proje uygulanmıştır.

İşe başlama süreci nasıl oldu? İdarenin genel olarak yaklaşımı nasıldı?

İşe başlama süreci kolokyum öncesi yapılan bir toplantı ile başladı. İdare gerçekten çok hızlı bir süreç ile projeyi gerçekleştirme düşüncesi vardı. 2 yıl içinde yapının projesi ve yapımı tamamlandı.

Kontrollük hizmeti tarafınıza verildi mi? Verildi ise koşulları nasıldı, ne sıklıkla şantiye tarafınızca görüldü?

Mesleki Uygulama Sorumluluğu tarafımıza aittir. Ayda iki kez yaptığımız şantiye ziyareti ile yapının yapım aşamasında bulunduk. Uygulama aşamasında yapmaya çalıştığımız “mimari fikirleri” bütçelendirmek ve projeye esas olan çizgiyi korumaya çalışmak oldu. Uygulama aşamasında projemize uygun malzeme seçimleri ve yeşil çatı uygulaması takip ettiğimiz birincil konular oldu. Şantiyenin gerek duyduğu imalat detayları ve firma uygulama detaylarının takibi de verdiğimiz hizmetlerin konusunu oluşturur.

Proje ya da uygulama süreci sizin için nasıldı? Bu süreçte proje herhangi bir zarar aldı mı? Ya da değişime uğradı mı?

Proje sürecinde yerel firmalarla çalışılmış olup, proje mimari ve mühendislik organizasyonunda çalışma alışkanlıkları farklı olan ekiplerin ortak bir deneyimi olmuştur. Uygulama projeleri ve ihale dosyası 3 ay kadar kısa bir sürede hazırlanmıştır. Süreç zaman zaman ikna edici ve her fırsatta tasarımımızın ana fikrini anlatmaya çalıştığımız bir deneyimdi. Proje müellifi olarak içimize sinmeyen konu ise “Kent Parkı” yaklaşımımızın uygulanmamasından ötürü yapının peyzaj ilişkisinin zayıflamış olması ve yalnız kalmasıdır. Çevresel bağlamda kurguladığımız kuvvetli ilişki uygulamada gerçekleşme şansı bulamamıştır.

Bitmiş yapı üzerinden yapı ile ilgili herhangi bir öz eleştiriniz var mı? Ya da değiştirmek istediğiniz bir yer?

Uygulama projesi aşamasında yapının eğimli çatısı üzerinde Kültür Merkezi’ne ait bir sofita kütleli çözümü getirildi. Yarışma projesinde geniş bir teras ile parka bakan bu alanın önü sofita ile görsel anlamda

kesilmiş oldu. Yine de teknik anlamda bölgenin kültürel ihtiyaçlarına cevap verebilen bir salonun varlığı bizi bu anlamda teselli etmektedir.

İdare;

Belediyenize ait hizmet binasını yarışma ile elde etme yöntemi nasıl belirlediniz? Bu yöntem ile yapı elde ettiğiniz için memnun musunuz?

Belediyemiz Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Binası projesini elde etmek için Türkiye genelinde Ulusal Mimari Proje Yarışması açma yolunda bir şartname hazırladığımız oldu. Jüri Başkanlığını ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü’nden Doç.Dr. Celal Abdi Güzer’in yaptığı ve jüri üyeleri arasında İTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü’nden Prof.Dr. Alper Ünlü, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü’nden Doç.Dr. Güven Arif Sargın, Doç.Dr. Halis Günel ve Yrd. Doç.Dr. Levent Arıdağ’ın bulunduğu yarışmaya, Türkiye genelinden 100 proje katıldı. Danışman Jüri Üyeleri’nden TMMOB Adana Şube Başkanı ve Çukurova Üniversitesi Mimarlık Mühendislik Fakültesi Mimarlık Bölüm Başkanı da yer almaktadır.

Bu yöntem ile yapı elde ettiğimiz için çok memnun olduk. Çünkü kamu binası olmasına rağmen, tam çevreci ve insanların çok rahat gelip gidebileceği binaya kavuştuk.

Yeni bir bina ihtiyacı duysanız tekrar yarışma ile elde etme yöntemine mi gidersiniz?

Yeni bir binaya ihtiyaç olduğu takdirde, yine aynı yöntem ile yarışma projesine gideriz.

Jürinin seçmiş olduğu proje ile ilgili kaygılarınız oldu mu? Seçim ile ilgili yarışma öncesinde belirlediğiniz birtakım ölçütler bağlamında jüri ile paylaşımınız oldu mu?

Jüri üyelerinin seçtiği projede tek kaygımız, binanın üst terasındaki doğal çim kaplamanın uygulama ve kullanım detayları hakkında endişemiz vardı. Ancak, uygulama sırasında yeni teknolojik yaklaşımlar ile hem ısı, hem de su yalıtımını bilinçli bir şekilde kullanarak önemli olan konu yerinde çözüldü.

Ayrıca projenin çok özel olması nedeniyle yapı maliyeti konusunda endişe duyduk. Fakat belediye binası bir defa yapılacak diye fedakarlık yaparız diye düşündük.

İdarelerin yapı elde etme yöntemi olarak yarışma tercihlerinde birinci seçilecek ekibin belirsizliğinden endişe duyduklarını defalarca duyduk. Bu bağlamda müellif ile ilgili bir sorun yaşandı mı?

Proje müellifi ile herhangi bir sıkıntı yaşamadık. Aksine Belediye’nin yapılanma şemasına göre ilgili Birim müdürlükleri ve proje müellifi birlikte ekip çalışması içinde bulunduk. Uygulama aşamasında karşılaştığımız zorlukları ve sorunları aşarak proje müellifi ile birlikte çözdük.

Jüri sürecini takip ettiniz mi? İzlenimleriniz nelerdir?

Jüri sürecini baştan sona kadar sıkı takip ettik. Çünkü Belediye Hizmet Binasının rantabil olması için gayret sarfettik.

Bir mimari proje yarışmasından beklentileriniz nelerdir? Sonuç bu bağlamda beklentileriniz karşıladı mı?

Bir mimari projeden beklentilerimiz; binanın fonksiyonlarının çok iyi kullanılması, Belediye’ye gelen vatandaşların ilgili müdürlüklere kolayca ulaşabilmesinin sağlanmasıdır. Bu bağlamda beklentilerimizi fazlasıyla karşıladığını düşünmekteyiz.

Tamamlanmış olan yapı üzerinden herhangi bir eleştiriniz var mı? Ya da değişmesini istediğiniz bir mekân ya da malzeme kararı vb.?

Tamamlanmış yapı üzerinde; Binanın ana cephesinin Doğu-Batı istikametinden ziyade Türkmenbaşı Bulvarı’na bakmasını arzu ederdik. Ancak bu konunun Proje Mimarı’nın unsuru olmayıp, Belediye İdaresi olarak Uygulama İmar Planı’nın hazırlanması ile ilgili olduğunu düşünmekteyiz.

Memnuniyet anketi yapıldı mı?

Memnuniyetin anketi yapılmadı. Ancak Belediye Binası ve Kültür Merkezi'mizin hizmete açılmasından bu yana 6 ay geçti. İdareye uğrayan vatandaşlardan aldığımız bilgiler ve sivil toplum odalarının ziyaretlerinden algıladığımız kadarı ile böyle bir kamu binası örneğinin bulunmadığı yönündedir.

Kullanıcıya;

Kullanıcı 1;

Yapının hangi bölümünde hangi görevde çalışıyorsunuz?

İmar ve Şehircilik Müd. Proje Kontrol Bölümü.

Yapı ile ilgili genel izlenimleriniz nelerdir?

Ferah bir yapı. Şeffaf, detayları çok güzel, aydınlık ve parkın bir parçası gibi.

Yapının en sevdiğiniz ve var ise en sevmediğiniz mekanları nereler? Merdivenlerin olduğu geniş alanı seviyorum.

Daha önce çalıştığınız mekanlara kıyaslarsanız daha iyi bir yerde mi çalışıyorsunuz? (örneğin daha iyi ışık alan, daha rahat vb.)

Çok daha ferah ve aydınlık, oldukça geniş. Çok daha iyi konforlu bir çalışma yeri.

Verimlilik ve iyi hissetme ölçüleri açısından yeni hizmet binası hangi noktadadır?

Geniş ve daha rahat bir mekân olduğundan dolayı verimlilik artıyor.

Mimari proje yarışması ile yapı elde etmek ile ilgili bilginiz var mı?

Evet, biraz.

Kullanıcı 2;

Yapının hangi bölümünde hangi görevde çalışıyorsunuz?

İmar ve Şehircilik Müdürlüğü

Yapı ile ilgili genel izlenimleriniz nelerdir?

Ekolojik, çevreye uyumlu, ergonomik ve ferah olması.

Yapının en sevdiğiniz ve var ise en sevmediğiniz mekânları nereler?

Orta avlunun geniş olması ve ışık alıyor olması güzel, ıslak mekân konumunun uzak kaldığı noktalar var.

Daha önce çalıştığınız mekânlara kıyaslarsanız daha iyi bir yerde mi çalışıyorsunuz? (örneğin daha iyi ışık alan, daha rahat vb.)

Kesinlikle evet. Daha rahat ve iç açıcı.

Verimlilik ve iyi hissetme ölçüleri açısından yeni hizmet binası hangi noktadadır?

Hizmet veren ve alan açısından mükemmel yakın.

Mimari proje yarışması ile yapı elde etmek ile ilgili bilginiz var mı?

Evet. Daha önce çalıştığım binada yerel bir yarışma birinci projesiydi. Bu seferki ülke genelinde 100 projenin arasından seçildiği için çitısı çalışanları ve vatandaşı mutlu etti.

Kullanıcı 3;

Yapının hangi bölümünde hangi görevde çalışıyorsunuz?

1. kat İmar Müdürlüğü.

Yapı ile ilgili genel izlenimleriniz nelerdir?

Adana'da hatta Türkiye'de görsel anlamda , iç mekân tasarımı ve malzeme açısından son derece başarılı bir kamu binası olmuştur.

Yapının en sevdiğiniz ve var ise en sevmediğiniz mekanları nereler?

Yapının en sevdiğim mekânlarının başında çalışma odam gelmektedir. Bunun dışında odaların açıldığı atrium son derece başarılıdır. Sevmediğim mekân kuzey yöne bakan odalar.

Daha önce çalıştığınız mekanlara kıyaslarsanız daha iyi bir yerde mi çalışıyorsunuz? (örneğin daha iyi ışık alan, daha rahat vb.)

Daha konforlu ve estetik bir yerde çalışıyorum.

Verimlilik ve iyi hissetme ölçüleri açısından yeni hizmet binası hangi noktadadır?

Adana'da tek.

Mimari proje yarışması ile yapı elde etmek ile ilgili bilginiz var mı?

Var.

Kullanıcı 4;

Yapının hangi bölümünde hangi görevde çalışıyorsunuz?

Fen İşleri Müdürlüğü /Fen İşleri Müdürü.

Yapı ile ilgili genel izlenimleriniz nelerdir?

Kullanılabilir ve yaşayan bir bina yapıldı.

Yapının en sevdiğiniz ve var ise en sevmediğiniz mekanları nereler?

Binanın geniş koridorlarının olması ve az katlı olması çok güzel.

Daha önce çalıştığınız mekanlara kıyaslarsanız daha iyi bir yerde mi çalışıyorsunuz?(örneğin daha iyi ışık alan, daha rahat vb.)

Evet .

Verimlilik ve iyi hissetme ölçüleri açısından yeni hizmet binası hangi noktadadır?

Verimli bir bina, iyi verim aldığınız bir binada çalışmak büyük keyif veriyor.

Mimari proje yarışması ile yapı elde etmek ile ilgili bilginiz var mı?

Evet.